

na srednje šole brez izpita. Mislim, da so pri tem sklepu odločali srbski tovariši. O tem se je že mnogo pisalo in debatiralo. Tudi na profsorskih skupščinah. Precej časa je prevladovalo mnenje, da je sprejemni izpit nepotreben; to so trdili posebno srbski profesorji, češ da se s tem onemogoči vstop v gimnazijo onim nadarjenim kmečkim dečkom, ki niso imeli prilike obiskovati štiri razrede osnovne šole. Navajali so dalje, da bi po istem načelu moral biti tudi sprejemni izpit za univerzo itd. Pri tem se je pozabljalo, da je gimnazija z maturo sama priprava za visokošolski študij, dočim ljudska šola ni priprava za gimnazijo. Naval na srednje šole je prisilil šolsko upravo, da je uvedla sprejemni izpit. Tudi če se postavimo na stališče, da pri nas še ni preveč inteligence, mislim, da je prav, da vrata srednje šole niso odprta na stečaj vsem, ki se jim zljubi vstopiti.

Z redukcijo srednjih šol je hotela vlada ne le štediti, ampak tudi omejiti število srednješolcev. Sicer se redukcija ni izvršila v vsem nameravanem obsegu, a gotovo je, da ne sme srednja šola pasti na nivo osnovne šole; srednja šola ne sme in ne more biti za vse; zato je potreben sprejemni izpit. Če sprejemni izpit sam, pa naj je še tako lahek, vzbuja respekt do šole. Zakaj ne bi prav do bri in odlični učenci pri izpitu pokazali, kaj znajo? Kako se pozna že sedaj v prvih razredih sprejemni izpit! Ves oni balast, ki je prej oviral posebno v nižjih razredih vsak pravi napredek, je izostal. Nekateri menijo, da sprejemni izpit ne pokaže pravih zmožnosti učenca, češ da je za to premalo časa itd. To ni res. Če priprava na ta izpit prisili učenca, da zbere svoje znanje in zmožnosti. Prav je, da se učenec zaveda, da nastopa resno pot srednješolskega študija. Čas, ki je določen za izpit, popolnoma zadostuje, da se presodi učenčeve zmožnosti.

Če pomislimo na one čase, ko je moral slovenski učenec pisati slovenski in nemški diktat, znati slovensko in nemško analizo itd., če je hotel biti sprejet v gimnazijo, potem pač nihče ne more trditi, da bi bil sedanjí sprejemni izpit pretežek. Ako delovna šola nima časa za take formalnosti, si mora učenec to znanje osvajati izven šole. Izkušnja je pokazala, da je vsak učenec, ki je res sposoben za srednjo šolo, opravil ta izpit brez vseh težav; mnogi so ga delali celo z nekakim ponosom; zakaj bi ga torej ne pustili kot slavnosten prehod na novo pot življenja?

— **Važna odredba ministrstva prosvete.** Vsled potrebe in pomanjkanja učnih sob je odredilo ministrstvo prosvete, da se izselijo upravitelji meščanskih in narodnih šol iz onih šolskih prostorov, ki so določeni za učilnice. V posebnih zgradbah, določenih za stanovanja, morejo uporabljati upravitelji meščanskih in narodnih šol samo one prostore, ki so zgrajeni v stanovanjske namene.

— **Sklad za uradniška stanovanja.** Na predlog ministra za socialno politiko je ministrski svet odobril, da more navedeno ministrstvo spet svobodno razpolagati s skladom za podpiranje gradnje malih stanovanj državnih uslužbencev. Doslej je bilo dovoljevanje podpor iz tega sklada vezano na pristank ministrskega predsedništva in finančnega ministrstva. Iz tega sklada se namreč dovoljujejo posojila drž. uslužbencem za gradnjo lastnih stanovanjskih hiš. Za naše kraje doslej ta sklad ni mnogo prišel v poštev.

— **Prepovedi na plače uradniških pripravnikov.** Po 1. točki § 264. u. z. se more uradnikom staviti prepoved na tretjino njihovih prejemkov, izvzemši osebno in rodbinsko draginsko doklado, to pa po sodni odločbi ali z njihovim pristankom. Ker pa imajo uradniški pripravniki samo mesečno plačo, se jim more prepovedati tretjina skupnih njihovih prejemkov, vendar pa je treba po pojasnilu fin. ministrstva številka 72076/1. od 10. oktobra 1931. od te tretjine odbiti davek in vlogo za uradniški pokojninski sklad.

Zelo nerodno je, ako niste vedno lepo počesani, posebno pa, ako ni v bližini damskega frizerja! Da se rešite teh skrbi, posetite še pred odhodom na Vaše službeno mesto renomirani damski česalni salon GJUD ALEKSANDER, Ljubljana, Kongresni trg 6 (poleg kino Matice, kjer Vam narede za ceno Din 160 res trpežne trajne kodre, in imeli boste lepo frizuro do Velike noči!

— **Na državnem učiteljskem v Ljubljani** so napravile pred izpraševalno komisijo, kateri je predsedoval direktor g. Nande Marolt, diplomski izpit nastopne kandidatnje: Marija Cedilnik, Stana Funtek, Ivana Gabrovšek, Ana Gregorčič, Josipina Mohorič, Marija Pirc, Bogdana Stritar, Bernardina Tomšič, Ana Verhnik in Ljudmila Zaplatil. Dopolnilni diplomski izpit je napravil z dobrim uspehom kandidat Josip Babič, kontraktualni učitelj.

— **Poročila sta se tovariš Zorko Kotnik,** šolski upravitelj na Rečici ob Savinji, in tovarišica Danica Pulkova, učiteljica na Gorici. Za priči sta bila ženinov brat g. dr. Franc Kotnik, prosvetni inspektor v Ljubljani, in nevestin oče g. Valentin Pulko, šolski nadzornik v p. in posestnik na Kalobju. Poročil ju je pa ženinov brat g. Simon Kotnik, župnik v Podgorju pri Slovenjgradcu. Bilo srečno!

— **Tovariši člani Nabavljalne zadruga** drž. uslužbencev, poslužite se načina odplačevanja v obrokih za knjige in šol. potrebščine! — Opozorjamo na oglas v današnji številki »Učiteljskega Tovariša«.

Na velesejem se vsak potru di, da kupi tamkaj kako reč, poseta v »Daj-Dam« ne zamudi, i tukaj bo mu vrlo všeč!

— **Velika skupščina »Družbe sv. Cirila in Metoda«** se vrši v Slovenski Bistrici dne 11. septembra (v nedeljo). Ob 10. uri bo zaupen shod, na katerega imajo dostop delegati, zaupniki, pokrovitelji in obr. kamnarji; ob 11. se pa vrši slavnostno zborovanje, na katerega imajo dostop vsi Cirilmetodarji. — Skupščinarjem je dovoljena polovična vožnja od 9. do 13. septembra. Vsak naj si oskrbi celo vozovnico na odhodni postaji, kjer naj zahteva mokri žig. Ta vozovnica velja za povratek, zato naj se v Slovenski Bistrici ne odda. Legitimacijo za polovično vožnjo dobi vsak udeleženec na veliki skupščini. Prvo vrstno skupno kosilo bo stalo 15 Din, za katerega se pa mora vsak zglasiti pri C. M. podružnici v Slovenski Bistrici vsaj par dni prej. — Vodstvo vabi vse rodoljube na veliko skupščino, da se prepričajo o delu in nalogah Družbe sv. Cirila in Metoda.

— **Esperanto** je mednarodni jezik, ki je že splošno priznan. Je to jezik, ki je sestavljen iz besednega zaklada germanskih in romanskih jezikov. Ker je njegova slovnica izredno enostavna in lahka, je našel privržence v vseh delih sveta. Ze nad sto časopisov izhaja danes v esperantskem jeziku, nešteto pa je časopisov, ki prinašajo članke o njem. Pri nas v Sloveniji so mu naklonjeni vsi dnevniki in revije. Danes se poslužujejo esperanta že vsi sloji, posebno pa delavci, filatelisti, profesorji, učitelji in drugi. Učitelji esperantisti imajo celo svoje pedagoško glasilo »Internacia Pedagogia Revuo«, ki prinaša izvrstne članke o sodobni pedagogiki. Koliko let bi se mogel človek truditi, da bi razumel vsaj deloma časopise, revije, znanstvene knjige, pisane v nemščini, francoščini ali angleščini? Ako pa študirate samo pol leta pridno esperanto, boste znali več, kakor če bi se učili tri leta kak živ jezik, in odprta vam bo bogata esperantska literatura, bodisi v prevodih, bodisi v originalu. Naučite se esperanto na sledeči način: Prijavite se v tečaj, ki ga bodo imeli esperantski klubí jeseni. Ako pa nimate prilike obiskovati kak tečaj, tedaj se

Katere zvezke bomo uvedli v šolskem letu 1932/33 v naše šole?

Za šolske naloge

zvezke Državne tiskarne po predpisu ministrstva prosvete, ki jih lahko vsakdo naroči v Učiteljski knjigarni v Ljubljani in podružnici Učiteljske knjigarne v Mariboru.

Za domače naloge in vaje

zvezke Učiteljske tiskarne, ki se prodajajo v korist naših Učiteljskih domov.

UČITELJSKA TISKARNA

reg. zadruga z omej. zavezo

v Ljubljani

prijavite k pismenemu tečaju, ki ga otvorim s 1. oktobrom t. l. Tečaj bo zanimiv in zabaven, igraje se boste navadili esperanto. — Prijave sprejemam vsak čas. Učnina za ves čas znaša 90 Din, plačljivo tudi v mesečnih obrokih. Tečaj bo trajal 6 mesecev. Redno vsakega 1. in 15. v mesecu bom pošiljal naloge. Ker bo vsaka naslednja naloga že vsebovala vzorno prestavo prejšnje, jih ne bo treba pošiljati v popravilo. Pojasnila bom pa vsakemu rade volje dajal. Kdor plača ves znesek do 1. oktobr t. l. dobi brezplačno 3 številke esperantskega glasila »La suda stelo« v vrednosti 12 Din. Povrhu pa dobi vsak tečajnik na koncu tečaja še esperantsko knjižico v vrednosti 5 Din. Za vsakega tečajnika, ki mi ga pridobite, Vam pošljem esperantsko knjižico v vrednosti 15 Din, na zahtevo plačam tudi v gotovini. Učne knjige dobite pri meni. Stanejo s poštnino vred 19 Din. Denar se pošlje naprej. — Golobič Peter, šolski upravitelj, Jesenice - Fužine, Gorenjsko. — Priložite znamko za odgovor!

Učiteljski pravnik.

— **§ Vprašanje:** E. Š. v J. S. 1. septembrom 1931 mi je bil priznan prvi periodični povišek VI. položajne skupine mesečnih 1250 Din. Zakaj se mi je letos za 1. september odtegnila od čistih prejemkov razen poviška 100 dinarjev tudi še diferenca 90 Din in sem tako prejel za ta mesec manjšo plačo kakor za avgust? Zakaj bodo moji dohodki zanaprej samo za 10 Din večji? — **Odgovor:** S 1. IX. 1932 so Vaši prejemki večji od prejšnjih samo za 10 Din zato, ker ste prejeli doslej razliko 90 Din (§ 259.). Odtegljaj 100 Din se je izvršil na osnovi določil § 134/2 urad. zakona za pokojninski sklad.

Šlibar Olga, Ljubljana, Stari trg 21

Manufaktura vseh vrst po znižani ceni. Izrabite priliko!

Naša gospodarska organizacija.

— **g Učiteljski dom** v Ljubljani je prejel od sreskega društva v Ljubljani znesek 1750 dinarjev kot mesečni dinarski prispevek svojega članstva za 1. 1931./32. Do sedaj so poslala ta prispevek poleg imenovanega društva le še sreska društva Kamnik, Laško, Litija in Logatec. — Ostala društva, kje ste? — Naš dom bi kaj kmalu stal, če bi prav vsa društva izvršila svojo dolžnost napram našemu domu.

— **g Troje novih domačih stenskih učnih slik.** V založbi Učitelj. doma v Mariboru sta ravno izšli dve novi stenski učni sliki in sicer »Svetovna žetev pšenice« in »Čas«.

Tretja in sicer »Jesen« za nazorni in jezikovni pouk pa je v tisku ter izide še tekom tega meseca. Prvi dve sta izdelani v merilu 98x66, druga pa 120x80. — **»Svetovna žetev pšenice«** nudi zelo mnogo gradiva za pouk. Iz nje so razvidne vse tri vrste pšenice, meseci, v katerih pšenica v posameznih svetovnih državah dozori, količina pridelka in potrošnja v posameznih državah, razvoj pluga od najprimitivnejšega do motornega, način sušenja snopja in mlačeve. — Slika »Čas« ponazorjuje, kakšen letni in dnevni čas je v drugih zemljinah, ko je pri nas poldne 21. decembra. To pojmovanje še za odraslega ni lahko, kaj šele za otroka. S pomočjo te slike pa bo tudi učenec povsem jasno in umljivo, ker ponazorjuje letno in dnevno dobo v drugih zemljinah lične sličice. — Zlasti pa opozarjamo na sliko »Jesen«, ki jo je izdelal naš mojster M. Gaspari. Ze njegovo ime jamči, da prikazuje sliko našo jesen, življenje in delo našega domačega človeka v tem letnem času. Lahko in prijetno bo delo v šoli za učence in učitelja ob tej sliki, za katero so dali snov mojstru slikarju ugledni praktični solniki. O tej sliki je nepotrebno govoriti. Govorila bo dovolj glasno in jasno sama. — Vse slike bodo primerno lično in trpežno opremljene, t. j. obrobline s trakovi in pritrjene na palicah. Po izdelavi ne bodo prav nič zaostajale za tujimi slikami, ampak jih še v marsikaterem oziru prekašale. Pač pa bodo zaostajale v ceni, ker bo dokaj nižja nego slikam tujega izvora.

— **g Učiteljska gospodarska poslovalnica** v Mariboru in Ljubljani, Franciškanska ulica št. 6/I poziva vse krajevne šolske odbore, šolska upraviteljstva, tovariše in tovarišice, da naročajo vse šolske potrebščine potom U. G. P. in tako pomagajo graditi naš dom. Zrno do zrna... Prosimo pa nujno vse naročnike, da nam pošiljajo vsa naročila v dvojniki — saj je v vsakem naročilnem zvezku indigo papir — in nam tako prihranijo večkrat zelo zamudno prepisovanje. Kdor nima naročilnega zvezka, naj piše dopisnico, da mu ga pošljemo.

— **g Za opremo Učitelj. doma v Mariboru** so darovale ob slovesu udeležke gospodinjskega tečaja v Mariboru znesek 200 Din mesto šopka svoji voditeljici tovarišici Anki Meščikovi. Vrlim tovarišicam prav iskrena hvala!

— **mm Z druge seje dne 1. avgusta t. l.** 1. Ker ni bilo soglasnega predloga literarnega odseka za knjigo, ki naj se izda v izredni publikaciji za Miklavža, je sklenil odbor M. L., da prečitajo obe deli, ki bi prišli v poštev, še odborniki, ki niso v literarnem odseku. Odločitev pade še v tem tednu.

2. Naj se izda okrožnica na sreska društva, kjer naj se javi sklep skupščine, da se posvetovalni odsek M. M. ukine. Namesto

Izšli so

v založbi Učiteljske tiskarne v Ljubljani

PRAVILNIKI

o zdravstvenem pregledu dece za vpis v osnovno šolo

ter

o postopanju z defektno deco v osnovnih in specialnih šolah

Zbirka je nujno potrebna

vsem šolskim upraviteljstvom, šolskim in njih nadomestujočim zdravnikom, krajevnim šolsk. odborom ter učiteljstvu osnovnih šol in šol za defektno deco

CENA ZBIRKI: broširani 34 Din, v platno vezani 42 Din Upraviteljstva prejmejo zbirko na ogled

Naročila sprejema

Knjigarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani

Franciškanska ulica št. 6